

Metodické usmernenie

Ministerstva financií Slovenskej republiky a Štátnej pokladnice k postupu pri aplikácii § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo vzťahu k zrušovaniu rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií a následnému postupu vo vzťahu k rozpočtu, účtovníctvu, výkazníctvu a uskutočňovaniu platobného styku prostredníctvom Štátnej pokladnice.

Referent: časť 1. - Mgr. Mária Berdisová, t.č.: 02/59582434 02/59582434

časť 2. - Ing. Miriam Majorová, PhD., t.č.: 02/59583202 02/59583202

časť 3. - Ing. Ľubomír Šedivý, CSc., t.č.: 02/59583206 02/59583206

časť 4. - Ing. Iveta Klimová, t.č.: 02/57262601 02/57262601

V záujme jednotného postupu subjektov ústrednej správy – štátnych rozpočtových organizácií, štátnych príspevkových organizácií a ich zriaďovateľov podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) pri zrušovaní rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií vrátane zániku organizácií splynutím, rozdelením a zlúčením a následnému postupu vo vzťahu k rozpočtu, účtovníctvu, výkazníctvu a uskutočňovaniu platobného styku prostredníctvom Štátnej pokladnice, Ministerstvo financií SR a Štátna pokladnica vydávajú toto metodické usmernenie:

1. Legislatívna úprava z hľadiska zákona o rozpočtových pravidlách

1.1. Postup zriaďovateľa pri zrušení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej podľa § 21 ods. 5 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách

Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie zriadené zákonom možno zrušiť len zákonom, v ktorom sa zároveň ustanoví subjekt, na ktorý prechádzajú práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov, ostatné práva a povinnosti zaniknutej organizácie, správa majetku štátu, ktorého správcom je zaniknutá organizácia, atď., a to aj v prípade ak má organizácia právneho nástupcu alebo ak zaniká bez právneho nástupcu. Orgán, ktorý plní funkciu zriaďovateľa, nie je povinný pri zrušení organizácie zákonom žiadať o predchádzajúci písomný súhlas ministerstva financií. Ďalší postup je obdobný ako pri zrušení organizácie rozhodnutím zriaďovateľa.

1.2. Postup zriaďovateľa pri zrušení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej podľa § 21 ods. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách

Zriaďovateľ, ktorý zriadil rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu svojím rozhodnutím podľa § 21 ods. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách, zrušuje túto organizáciu opätovne svojím rozhodnutím. Zriaďovateľ pred zrušením organizácie od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roka požiada vopred o písomný súhlas ministerstva financií – sekciu rozpočtovej politiky. Ak ide o odôvodnený prípad a zriaďovateľ zrušuje organizáciu v priebehu rozpočtového roka požiada v súlade s § 21 ods. 12 zákona o rozpočtových pravidlách o povolenie iného termínu na zrušenie rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie priamo ministra financií. Rozhodnutie zriaďovateľa o zrušení rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie v súlade s § 21 ods. 14 zákona o rozpočtových pravidlách obsahuje:

- a) termín zrušenia organizácie

b) vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov, ktoré prechádzajú na právneho nástupcu, resp. zriaďovateľa.

Ak zriaďovateľ zrušuje rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorá má právneho nástupcu, týmto môže byť len rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia. Ak rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zaniká zrušením bez právneho nástupcu, práva a povinnosti prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ak osobitný zákon neustanoví inak.

1.3. Postup zriaďovateľa pri zmene podriadenosti alebo spôsobu financovania rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie

Pri zmene podriadenosti alebo spôsobu financovania rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie nedochádza de lege k zániku organizácie, t.j. tieto právne skutočnosti nemajú právne následky zrušenia organizácie, pokiaľ sa jej mení len zriaďovateľ alebo právna forma hospodárenia a ostatné náležitosti uvedené v zriaďovacej listine ostávajú nezmenené. Pri zmene spôsobu financovania v skutočnosti zaniká jeden typ hospodárenia organizácie uzavretím hospodárenia organizácie a vzniká nový typ hospodárenia organizácie.

1.3.1. Zmena podriadenosti rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie

Za zmenu podriadenosti sa považuje taký stav, pri ktorom dochádza k zmene zriaďovateľa rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v ústrednej správe, pričom si organizácia zachováva svoju právnu formu.

Pri zmene podriadenosti vydávajú rozhodnutie obaja zriaďovatelia, t.j. pôvodný zriaďovateľ, ktorý rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pred termínom zmeny podriadenosti a zriaďovateľ, na ktorého prechádza zriaďovateľská pôsobnosť. Rozhodnutia oboch zriaďovateľov musia byť zosúladené tak, aby k zmene podriadenosti došlo k tomu istému dňu. Zriaďovateľ zároveň vykonáva zmenu zriaďovacej listiny organizácie dodatkom v zmysle vykonanej modifikácie.

1.3.2. Zmena spôsobu financovania rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie

Za zmenu spôsobu financovania organizácie sa považuje taký stav, pri ktorom dochádza k zmene právnej formy hospodárenia organizácie u toho istého zriaďovateľa, t.j. z rozpočtovej formy hospodárenia organizácie na príspevkovú a naopak.

Pri zmene spôsobu financovania organizácie zriaďovateľ mení zriaďovaciu listinu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie dodatkom v zmysle vykonanej modifikácie.

Pri zmene spôsobu financovania rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roka je uvedená skutočnosť premietnutá v návrhu rozpočtu na nasledujúci rozpočtový rok a finančné prostriedky potrebné na činnosť organizácie so zmenenou právnou formou sú na nasledujúci rozpočtový rok zabezpečené v súlade s vykonanou zmenou.

Pri zmene spôsobu financovania v priebehu rozpočtového roka, pri ktorom dochádza k zmene záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu, zriaďovateľ zabezpečí odo dňa, kedy dôjde k zmene spôsobu financovania organizácie, vykonanie zmeny rozpočtového vzťahu, ktoré je v pôsobnosti ministerstva financií.

1.4. Právna úprava spôsobu zrušenia rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie podľa § 21 ods. 14 zákona o rozpočtových pravidlách

1.4.1. Rozdelenie organizácie

Rozdelením zaniká rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia vtedy, ak na základe rozhodnutia zriaďovateľa (zrušenie bez likvidácie), činnosť zanikajúcej organizácie budú zabezpečovať dve alebo viaceré organizácie zriadené zriaďovateľom, pričom na tieto organizácie prechádza alikvótny podiel práv a povinností zrušenej organizácie a týmto sa stávajú právnymi nástupcami zanikajúcej organizácie.

1.4.2. Zlúčenie organizácií

Zlúčením zaniká rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia vtedy, ak na základe rozhodnutia zriaďovateľa (zrušenie bez likvidácie) dochádza k zrušeniu jednej zo zúčastnených organizácií a druhá zúčastnená už existujúca organizácia sa stáva právnym nástupcom, na ktorého prechádzajú práva a povinnosti zaniknutej organizácie. V zásade ide o univerzálnu sukcesiu, pretože práva a povinnosti zrušenej organizácie na základe rozhodnutia zriaďovateľa v celistvosti prechádzajú na nástupnícku organizáciu.

1.4.3. Splynutie organizácií

Splynutím zaniká rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia vtedy, ak na základe rozhodnutia zriaďovateľa (zrušenie bez likvidácie) dochádza k zániku dvoch alebo viacerých organizácií, pričom práva a povinnosti zanikajúcich organizácií prechádzajú na inú novozriadenú organizáciu, ktorá sa svojím vznikom stáva právnym nástupcom zanikajúcich organizácií. Aj v prípade splynutia ide na základe rozhodnutia zriaďovateľa v zásade o univerzálnu sukcesiu. Na rozdiel od zlúčenia, pri splynutí nie je právnym nástupcom v čase splynutia už existujúca organizácia, ale organizácia, ktorá je zriadená ako dôsledok splynutia.

1.4.4. Zrušenie organizácie bez právneho nástupcu

Ak rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zaniká zrušením bez právneho nástupcu, práva a povinnosti prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ak osobitný zákon neustanoví inak.

Z uvedeného vyplýva, že rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia nemôže de facto vstúpiť do likvidácie, keďže v každom prípade práva a povinnosti zaniknutej organizácie prechádzajú v zmysle vyššie uvedeného na nástupnícku organizáciu alebo na zriaďovateľa zaniknutej organizácie.

Zákon o rozpočtových pravidlách neumožňuje priamu transformáciu rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie na inú právnickú osobu ako rozpočtovú organizáciu a príspevkovú organizáciu, napr. na akciovú spoločnosť, ktorá by bola právnym nástupcom zrušenej rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

1.5. Postup pri zrušení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie vo vzťahu k rozpočtu

1.5.1. Rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia je zrušená k prvému dňu nasledujúceho rozpočtového roka

Z hľadiska rozpočtu je žiadúce a zároveň sa predpokladá, že rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie budú zrušené rozhodnutím zriaďovateľa prioritne spôsobom k prvému dňu nasledujúceho rozpočtového roka. Takýto stav vylučuje neprehľadnosť vo vzťahu k čiastkovému čerpaniu rozpočtu, prechodu rozpočtovaných príjmov a výdavkov na právneho nástupcu a zároveň eliminuje možnosť vzniku nezrovnalostí z hľadiska účtovníctva a výkazníctva.

Zriaďovateľ, ktorý zrušuje rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu k prvému dňu nasledujúceho rozpočtového roka musí uvedenú skutočnosť predikovať, následne premietnuť do návrhu rozpočtu na nasledujúci rozpočtový rok a takto zabezpečiť finančné prostriedky na vykrytie nákladov nástupníckej organizácie, resp. zriaďovateľa (ak je organizácia zrušená bez právneho nástupcu), z titulu plnenia činností a funkcií v pôsobnosti zrušenej organizácie.

1.5.2. Rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácie je zrušená v priebehu rozpočtového roka

Za splnenia zákonných podmienok je zriaďovateľ oprávnený zrušiť rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu aj v priebehu rozpočtového roka, čo však zneprehľadňuje rozpočtové hospodárenie v rámci dotknutej kapitoly štátneho rozpočtu.

1.5.2.1. Zrušenie rozpočtovej organizácie

Zriaďovateľ zrušuje rozpočtovú organizáciu svojím rozhodnutím tak, že :

- a) ustanoví právneho nástupcu, ktorým je rozpočtová organizácia
- b) ustanoví právneho nástupcu, ktorým je príspevková organizácia
- c) zruší organizáciu bez právneho nástupcu

Pri zrušení rozpočtovej organizácie nie je vylúčený postup, ktorý je kombináciou písmen a), b) a c).

Nástupnícka organizácia resp. zriaďovateľ pri postupe podľa písm. a) a c) zabezpečí ku dňu zrušenia organizácie prevod nevyčerpaných zostatkov mimorozpočtových účtov zrušenej organizácie na svoje mimorozpočtové účty. Ak k zrušeniu rozpočtovej organizácie dochádza v období od prvého januára do konca februára príslušného rozpočtového roka, nástupnícka organizácia zabezpečí prevod nevyčerpaných zostatkov depozitného účtu zrušenej organizácie určených na účely podľa § 26 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách na svoj depozitný účet, pričom týmto nie sú dotknuté ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách. Dobropisy uskutočnené po dátume zrušenia organizácie (napr. príjem preplatkov za elektrickú energiu), budú aj po zrušení organizácie realizované automatickým prevodom na príjmový rozpočtový účet právneho nástupcu, resp. zriaďovateľa. Vo vzťahu k uvedenému je možné požiadať ministerstvo financií do výšky takto zvýšených príjmov o úpravu rozpočtu nástupníckej organizácie z titulu dosiahnutých vyšších príjmov na úhradu záväzkov, ktoré prešli na nástupnícku organizáciu.

Zriaďovateľ pri postupe podľa písm. b), pri ktorom dochádza k zmene záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu, požiada ministerstvo financií o vykonanie zmeny rozpočtového vzťahu odo dňa, kedy dôjde k zrušeniu rozpočtovej organizácie, keďže finančné prostriedky na činnosť zrušenej rozpočtovej organizácie je potrebné poskytnúť ako transfer nástupníckej príspevkovej organizácii. Nástupnícka organizácia zabezpečí ku dňu zrušenia organizácie prevod nevyčerpaných zostatkov mimorozpočtových účtov zrušenej organizácie na svoj bežný účet. Ak k zrušeniu rozpočtovej organizácie dochádza v období od prvého januára do konca februára príslušného rozpočtového roka, nástupnícka organizácia zabezpečí prevod nevyčerpaných zostatkov depozitného účtu zrušenej organizácie určených na účely podľa § 26 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách na svoj bežný účet, pričom týmto nie sú dotknuté ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách. Dobropisy uskutočnené po dátume zrušenia organizácie (napr. príjem preplatkov za elektrickú energiu), budú aj po zrušení organizácie realizované automatickým prevodom na bežný účet príspevkovej organizácie.

1.5.2.2. Zrušenie príspevkovej organizácie

Zriaďovateľ zrušuje príspevkovú organizáciu svojím rozhodnutím tak, že:

- a) ustanoví právneho nástupcu, ktorým je príspevková organizácia
- b) ustanoví právneho nástupcu, ktorým je rozpočtová organizácia
- c) zruší príspevkovú organizáciu bez právneho nástupcu

Pri zrušení príspevkovej organizácie nie je vylúčený postup, ktorý je kombináciou písmen a), b) a c).

Príspevková organizácia pri postupe podľa písm. a) vysporiada k termínu zrušenia finančné vzťahy so zriaďovateľom a na základe rozhodnutia zriaďovateľa sa zabezpečí prevod nevyčerpaných zostatkov bežných účtov na právneho nástupcu.

Príspevková organizácia pri postupe podľa písm. b) vysporiada k termínu jej zrušenia finančné vzťahy so zriaďovateľom tak, že nevyčerpanú časť príspevku odvedie na výdavkový rozpočtový účet zriaďovateľa. Ak dochádza k zmene záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu, zriaďovateľ požiada o vykonanie zmeny rozpočtového vzťahu ministerstvo financií odo dňa, kedy dôjde k zrušeniu príspevkovej organizácie, keďže finančné prostriedky na činnosť zrušenej príspevkovej organizácie je potrebné zabezpečiť v rozpočte nástupníckej rozpočtovej organizácie. Nástupnícka organizácia zabezpečí ku dňu zrušenia organizácie prevod nevyčerpaných mimorozpočtových prostriedkov z bežného účtu zrušenej organizácie na svoje mimorozpočtové účty, prevod nevyčerpaných prostriedkov z bežného účtu zrušenej organizácie určených na účely podľa § 26 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách na svoj depozitný účet a prevod ostatných prostriedkov bežného účtu zrušenej organizácie na svoj príjmový rozpočtový účet. Vo vzťahu k uvedenému je možné požiadať ministerstvo financií do výšky takto zvýšených príjmov o úpravu rozpočtu nástupníckej organizácie z titulu dosiahnutých vyšších príjmov na úhradu záväzkov, ktoré prešli na nástupnícku organizáciu.

Príspevková organizácia pri postupe podľa písm. c) vysporiada k termínu jej zrušenia finančné vzťahy so zriaďovateľom. Zriaďovateľ zabezpečí ku dňu zrušenia organizácie prevod nevyčerpaných prostriedkov z bežného účtu zrušenej organizácie určených na účely podľa § 26 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách na svoj depozitný účet, prevod ostatných nevyčerpaných prostriedkov bežného účtu zrušenej organizácie na svoj príjmový rozpočtový účet a uhradza záväzky príspevkovej organizácie nevysporiadané k dátumu jej zrušenia zo svojho výdavkového rozpočtového účtu. Vo vzťahu k uvedenému je možné požiadať ministerstvo financií do výšky takto zvýšených príjmov o úpravu rozpočtu zriaďovateľa z titulu dosiahnutých vyšších príjmov na úhradu záväzkov, ktoré prešli na zriaďovateľa.

Postupom v časti 1. nie sú dotknuté ustanovenia osobitných zákonov, ktoré upravujú priamu transformáciu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie na iné právnické osoby.

2. Postup pri zrušení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie z hľadiska účtovníctva

2.1. Legislatívna úprava účtovnej závierky

Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie vedú svoje účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 562/2003 Z. z. a zákona č. 561/2004

Z. z a v súlade s Opatreniami vydávanými Ministerstvom financií SR na základe splnomocňovacieho ustanovenia v § 4 ods. 2 uvedeného zákona, a to:

- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 11. decembra 2003 č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky (FS č. 20/2003) v znení oznámenia o oprave textu (FS č. 3/2004) a v znení opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 24. novembra 2004 č. MF/10717/2004-74 (FS č. 14/2004).
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. februára 2003 č. 1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie (FS č. 6/2003) v znení opatrenia MF SR č. 1487/2004-74 (FS č. 3/2004) a v znení opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 24. novembra 2004 č. MF/10717/2004-74 (FS č. 14/2004).

V súlade s § 17 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov obsahuje účtovná závierka účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, t.j. aj rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií:

- všeobecné náležitosti
- jednotlivé súčasti

Všeobecnými náležitosťami účtovnej závierky sa rozumejú:

- a) obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky; právnické osoby uvedú sídlo,
- b) identifikačné číslo, ak ho má účtovná jednotka pridelené,
- c) právnu formu účtovnej jednotky,
- d) deň, ku ktorému sa zostavuje,
- e) deň jej zostavenia,
- f) obdobie, za ktoré sa zostavuje,
- g) podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky podpisový záznam osoby zodpovednej za jej zostavenie a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva.

Za súčasti účtovnej závierky sa považujú:

- a) súvaha (opatrenie MF/10717/2004-74)
- b) výkaz ziskov a strát - (časť A a B – opatrenie č. 1487/2004-74)
- (časť C – opatrenie č. MF/10717/2004-74)
- c) poznámky (opatrenie č. 1407/2003-92)

2.2.Termíny a miesto prekladania účtovnej závierky

2.2.1.Termíny predkladania účtovnej závierky

V prípade, že deň zrušenia organizácie bez likvidácie je iný ako k 31. 12., účtovná jednotka (rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia) zostaví mimoriadnu účtovnú závierku. V prípade, že deň zrušenia organizácie bez likvidácie je k 31. 12., mimoriadna účtovná závierka je totožná s riadnou účtovnou závierkou.

V súlade s § 3 opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. februára 2003 č. 1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie v znení neskorších predpisov sa účtovná závierka rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií predkladá:

- *riadna účtovná závierka - do 1. februára nasledujúceho roka.*
- *mimoriadna účtovná závierka - do 30 kalendárnych dní odo dňa, ku ktorému sa zostavuje.*

2.2.2.Miesto predkladania účtovnej závierky

V súlade s § 2 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. februára 2003 č. 1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie v znení neskorších predpisov sa účtovná závierka *rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií predkladá zriaďovateľovi.*

2.3.Postup pri zrušení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie

V súlade s § 16 ods. 4 c) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov rozpočtová organizácia a príspevková organizácia pri zrušení bez likvidácie *uzatvára účtovné knihy ku dňu zrušenia bez likvidácie.* V prípade, že dňom zrušenia organizácie bez likvidácie je 31. 12. daného účtovného obdobia, uzavrie zrušovaná rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia účtovné knihy k tomuto dátumu.

Nástupnícka organizácia prevezme do svojho účtovníctva majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov organizácie zrušenej bez likvidácie, ku dňu nasledujúcemu po dni zrušenia bez likvidácie zanikajúcej organizácie. V prípade, že rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia sa ruší bez likvidácie k inému dňu ako k 31. 12., nástupnícka organizácia prevezme do svojho účtovníctva majetok, záväzky a rozdiel

majetku a záväzkov zrušenej organizácie ku dňu nasledujúcemu po dni zrušenia bez likvidácie obratovo.

Pri zostavovaní účtovnej závierky nástupnícka organizácia, ktorá je novovzniknutou organizáciou nevypĺňa v súvahe a vo výkaze ziskov a strát stĺpec „Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie“. V prípade, že majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov zrušenej organizácie prevzala nástupnícka organizácia v priebehu kalendárneho roku (účtovného obdobia), stĺpec „Bezprostredne predchádzajúce obdobie“ bude vo výkaze ziskov a strát nástupníckej organizácie obsahovať iba pôvodné údaje nástupníckej organizácie bez zostatkov účtov zrušenej organizácie.

3. Postup pri spracovaní a predkladaní finančných výkazov pri zániku rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie

V prípade zániku štátnej rozpočtovej organizácie v priebehu roka zostaví zanikajúca rozpočtová organizácia v zmysle Pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16536/2004-31 z 29. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje rozsah, spôsob a termíny predkladania údajov na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy „Výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov rozpočtových organizácií štátu“ Fin RO 1-04 kumulatívne od začiatku roka do termínu zániku a predloží ho rozpočtovej kapitole v lehote ustanovenej pre predkladanie výkazov pre ten štvrtrok, v rámci ktorého k zániku došlo.

Údaje výkazu Fin RO 1-04 zostavené k termínu zániku štátnej rozpočtovej organizácie budú súčasťou sumárneho výkazu za rozpočtovú kapitolu aj v ďalších termínoch ustanovených na predkladanie výkazov, vrátane 31.12. daného rozpočtového roka.

V prípade zániku štátnej príspevkovej organizácie v priebehu roka zostaví zanikajúca príspevková organizácia v zmysle Pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16536/2004-31 z 29. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje rozsah, spôsob a termíny predkladania údajov na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy „Výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov príspevkových organizácií a štátnych fondov“ Fin PO 3-04 kumulatívne od začiatku roka do termínu zániku a predloží ho rozpočtovej kapitole v lehote ustanovenej pre predkladanie výkazov pre ten štvrtrok, v rámci ktorého k zániku došlo.

Údaje výkazu Fin PO 3-04 zostavené k termínu zániku príspevkovej organizácie budú súčasťou sumárneho výkazu za rozpočtovú kapitolu aj v ďalších termínoch ustanovených na predkladanie výkazov, vrátane 31.12. daného rozpočtového roka.

4. Postup pri zrušení rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie z hľadiska zabezpečenia platobného styku prostredníctvom Štátnej pokladnice

4.1. Vymedzenie pojmov

Štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie sú v súlade s § 2 ods.2 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) klientom Štátnej pokladnice (ďalej len „klient ŠP“).

Používateľ je zamestnanec klienta ŠP, ktorého štatutárny zástupca klienta poveril na prácu s informačným systémom Štátnej pokladnice (ďalej len „IS ŠP“), čo klient deklaruje formou úradne overenej písomnej žiadosti na predpísanom formulári.

4.2. Postup klienta a používateľov IS ŠP pri zániku klienta ŠP

K zániku klienta ŠP môže dôjsť v nasledovných prípadoch:

- a) rozhodnutím o zmene spôsobu financovania klienta (zdôrazňujeme, že v tomto prípade síce dochádza z hľadiska realizácie platobného styku k zániku klienta ŠP, ale v súlade s vyššie uvedeným z hľadiska legislatívnej úpravy zákona o rozpočtových pravidlách nemá zmena spôsobu financovania organizácie právne následky zrušenia organizácie),
- b) zlúčením alebo splynutím klienta s inou organizáciou, rozdelením klienta,
- c) rozhodnutím o zániku klienta zrušením bez právneho nástupcu.

Rozhodnutie o zlúčení alebo splynutí, rozdelení, zmene spôsobu financovania organizácie a zrušení organizácie (klienta ŠP) bez právneho nástupcu oznamuje klient ŠP písomne do 10 pracovných dní po obdržaní právoplatného rozhodnutia o zmene.

Rozhodnutie o týchto zmenách u klienta ŠP klient deklaruje formou úradne overených fotokópií právoplatných rozhodnutí vo forme dodatku k zriaďovacej listine, rozhodnutím zriaďovateľa o zrušení organizácie, osobitným zákonom o zániku organizácie, výpisom z obchodného registra.

V súvislosti s uvedenými zmenami v organizácii, klient vyplní potrebné žiadosti pre ŠP, ktoré nájde na internetovej stránke www.pokladnica.sk v rubrike „Servis pre klientov“ a v podrubrike „Formuláre“.

4.2.1. Zánik klienta ŠP zmenou spôsobu financovania klienta

Organizácia, u ktorej zriaďovateľ rozhodnutím zmení spôsob financovania, je v IS ŠP založená ako nový klient ŠP s novou právnou formou. Zmenou právnej formy klienta dochádza súčasne k zmene jednotlivých typov účtov klienta, preto klient požiada aj o zriadenie nových účtov určených pre nový druh právnej formy klienta. Klient je oprávnený požiadať o zriadenie nových účtov len v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách a ŠP zriaďuje účty klienta len v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách. Klient predloží ŠP spolu s právoplatným rozhodnutím o zmene právnej formy novú „Žiadosť o založenie klienta v informačnom systéme Štátnej pokladnice“, podpísanú štatutárnym zástupcom organizácie, podpis ktorého nechá úradne overiť a zároveň určí používateľov, ktorí budú pracovať v IS ŠP v organizácii s novou právnou formou, preto ŠP predloží nové žiadosti používateľov „Žiadosť o založenie používateľa v informačnom systéme Štátnej pokladnice pre klienta A“. Na týchto žiadostiach pre používateľov bude už klient uvedený so zmenenou právnou formou.

Klient zároveň písomne oznámi ŠP nasledovné termíny:

- a) termín vysporiadania účtov pôvodnej organizácie s pôvodnou právnou formou,
- b) termín zrušenia týchto účtov,
- c) termín vyradenia používateľov v IS ŠP,

d) termín zrušenia pôvodnej organizácie s pôvodnou právnou formou v IS ŠP. Klient písomne určí používateľov, ktorí budú zodpovední za vysporiadanie účtov a zostavenie účtovných výkazov za organizáciu s pôvodnou právnou formou, t. j. budú im ponechané pôvodné prístupy do IS ŠP. Prostredníctvom formuláru „Žiadosť o vyradenie používateľa z informačného systému Štátnej pokladnice“ (zvlášť pre každého používateľa) oznámi mená používateľov, ktorí budú z IS ŠP vyradení, t. j. neprechádzajú pracovať do organizácie s novou právnou formou.

4.2.2. Zánik organizácie z titulu zlúčenia

Nástupnícka organizácia predloží ŠP úradne overenú fotokópiu rozhodnutia zriaďovateľa o zlúčení organizácií do jedného právneho subjektu. Nástupnícka organizácia naďalej ostáva klientom ŠP, avšak v prípade potrebných zmien vyvolaných zlúčením organizácií najmä v nadväznosti na účty vedené v ŠP a na zmeny používateľov ŠP, postupuje nasledovne:

- a) písomnou formou určí termíny vysporiadania účtov zaniknutej organizácie,
- b) presne definuje prevodový mostík na prevod zostatkov z účtov zaniknutej organizácie na účty nástupníckej organizácie,
- c) určí termín zostavenia mimoriadnej účtovnej závierky zaniknutej organizácie v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a s Opatrením MF SR č. 1407/2003-92 v znení neskorších predpisov,
- d) určí používateľov zaniknutej organizácie, ktorí zabezpečia vykonanie účtovnej závierky a zostavenia účtovných výkazov zaniknutej organizácie v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a s Opatrením MF SR č. 1407/2003-92 v znení neskorších predpisov,
- e) určí termín zrušenia zaniknutej organizácie v IS ŠP,
- f) na predpísanom formulári „Žiadosť o vyradenie používateľa v informačnom systéme Štátnej pokladnice“ požiada o termín vyradenia používateľov zaniknutej organizácie z IS ŠP.

4.2.3. Zánik organizácie z titulu splynutia

Nová organizácia predloží ŠP overenú fotokópiu rozhodnutia zriaďovateľa o zrušení pôvodných organizácií (osobitnými dodatkami k ich zriaďovacím listinám, kde zriaďovateľ k určitému termínu ruší tieto pôvodné organizácie). Nová organizácia pri registrácii v IS ŠP predloží nasledovné písomné dokumenty:

- a) úradne overenú fotokópiu rozhodnutia zriaďovateľa a Zriaďovaciu listinu o vzniku novej organizácie, prípadne fotokópiu príslušného zákona ak organizácia bola zriadená zákonom.
- b) „Žiadosť o založenie klienta v informačnom systéme Štátnej pokladnice“ (ďalej len „žiadosť“) podpísanú štatutárnym zástupcom organizácie, podpis ktorého nechá úradne overiť,
- c) súčasne so žiadosťou predloží úradne overenú fotokópiu menovacieho dekrétu štatutárneho zástupcu organizácie a fotokópiu potvrdenia o pridelení IČO.

Nástupnícka organizácia zároveň určí mená používateľov v zaniknutých organizáciách, ktorí budú zodpovední: za vysporiadanie účtov zaniknutých organizácií, za zostavenie mimoriadnej účtovnej závierky a za zostavenie účtovných výkazov v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a s Opatrením MF SR č. 1407/2003-92 v znení neskorších predpisov. Nástupnícka organizácia taktiež určí používateľov zaniknutých organizácií, ktorí budú z IS ŠP vyradení a to formou predloženia žiadosti „Žiadosť o vyradenie používateľa v informačnom systéme ŠP“. V prípade, že niektorí z používateľov IS ŠP prechádzajú pracovať do nástupníckej organizácie, u týchto používateľov zruší ich používateľské práva k zaniknutej organizácii formou vyplnenia formulára „Žiadosť o vyradenie používateľa v informačnom systéme Štátnej pokladnice“ a zároveň vyplní pre používateľov formuláre „Žiadosť o založenie používateľa v informačnom systéme Štátnej pokladnice pre klienta A“, kde bude uvedený klient nová nástupnícka organizácia.

4.2.4. Zánik organizácie rozdelením

Pôvodná organizácia postupuje pri jej rozdelení nasledovne:

- a) rozdelenie organizácie písomne oznámi ŠP v termíne najneskôr do 10 pracovných dní od obdržania právoplatného rozhodnutia o rozdelení organizácie,
- b) ďalšie postupy ohľadom účtov vedených v ŠP ako aj prístupov používateľov do IS ŠP sú rovnaké ako pri zániku organizácie zlúčením alebo splynutím, ktoré sú uvedené vyššie.

-

4.2.5. Zánik organizácie zrušením bez právneho nástupcu

Klient ŠP bezodkladne písomne oznámi ŠP zánik organizácie a zároveň predloží úradne overenú fotokópiu rozhodnutia o zrušení organizácie zriaďovateľom, resp. uvedie osobitný zákon ktorým bola organizácia zrušená a zároveň požiada o zrušenie účtov vedených v ŠP. Taktiež požiada o vyradenie používateľov IS ŠP a to formou žiadosti „Žiadosť o vyradenie používateľa z informačného systému Štátnej pokladnice“ (pre každého používateľa zvlášť), kde ako dôvod vyradenia označí „vyradenie organizácie z registra klientov ŠP“.

4.3. Vysporiadanie účtov klienta

Na základe dokladu o zmene právnej formy, zlúčení alebo splynutí a rozdelení, resp. zrušení organizácie a oznámení prevodového mostíka na prevod zostatkov z účtov zaniknutej organizácie na účty nástupníckej organizácie Štátna pokladnica:

- a) mimorozpočtové účty zruší s následným prevodom zostatkov na zadané účty nástupníckej organizácie;
- b) na rozpočtových účtoch zabezpečí, aby sa nemenil zostatok týchto účtov k určenému dňu až do konca kalendárneho roka nasledovne:
 - na príjmových účtoch zakáže debetné operácie a na základe požiadavky klienta, zadá na kreditné operácie automatické prevody došlých platieb s prevodom na zadané príjmové účty nástupníckej organizácie;
 - na výdavkovom účte zakáže debetné operácie a na operácie kreditného charakteru (napr. preplatky a pod.) zadá automatické prevody na zadaný príjmový účet nástupníckej organizácie podľa požiadavky klienta.

Výpisy zo zrušených mimorozpočtových účtov budú k dispozícii po dobu troch mesiacov od zrušenia účtov. Vo výnimočných prípadoch možno na požiadanie klienta vybrané výpisy staršie ako tri mesiace dogenerovať.

Výpisy z rozpočtových účtov budú prístupné do konca kalendárneho roka. Prístup k týmto výpisom budú mať zamestnanci nástupníckej organizácie určených štatutárnym zástupcom organizácie v Zozname osôb splnomocnených disponovať peňažnými prostriedkami na účte zanikajúcej organizácie. Uvedený zoznam musí byť vyhotovený osobitne ku každému účtu, ku ktorému bude chcieť mať nástupnícka organizácia prístup. Podpis štatutárneho zástupcu musí byť úradne overený.

Hotovostné účty vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. ŠP zruší po vysporiadaní príslušných poplatkov.

4.4. Výkazníctvo zrušených klientov z hľadiska realizácie v IS ŠP

Zriaďovateľ nahlási e-mailom alebo listom oddeleniu Bilancie a výkazníctvo Štátnej pokladnice pripravovanú zmenu najneskôr mesiac pred termínom na nahratie údajov do IS ŠP v tomto rozsahu:

- a) typ a dátum platnosti pripravovanej zmeny (vznik novej organizácie, zmena právnej formy organizácie, zlúčenie organizácie s inou, zrušenie organizácie),
- b) RVUID klienta (klientov), ktorých sa zmena týka,
- c) identifikačné číslo organizácie (organizácií), ktorých sa zmena týka,
- d) právnu formu organizácie (organizácií),
- e) názov organizácie (organizácií),
- f) adresu organizácie (organizácií) - ulica, číslo, PSČ, mesto/obec,
- g) hierarchiu zaradenia organizácie (organizácií) do stromu (ak má kapitola alebo zriaďovateľ viac úrovňovú hierarchiu).

4.4.1. Nahratie údajov účtovných a finančných výkazov do IS ŠP ak k zmene dochádza od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roka

Pôvodná organizácia urobí riadnu účtovnú závierku a nahrá údaje všetkých účtovných a finančných výkazov za 4. štvrťrok príslušného roka štandardným spôsobom do IS ŠP likvidátorom alebo nástupníckou organizáciou alebo zriaďovateľom.

4.4.2. Nahratie údajov účtovných a finančných výkazov do IS ŠP ak k zmene dochádza v priebehu rozpočtového roka

Pôvodná organizácia urobí mimoriadnu účtovnú závierku a nahrá údaje všetkých účtovných a finančných výkazov za príslušný štvrťrok do IS ŠP štandardným spôsobom likvidátorom alebo nástupníckou organizáciou alebo zriaďovateľom. Ten súčasne zabezpečí nahrávanie finančného výkazu o plnení rozpočtu a vybraných finančných ukazovateľov do IS ŠP za všetky zostávajúce štvrťroky do konca roka. Majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov zrušenej alebo zlúčenej organizácie alebo organizácie, ktorá zmenila právnu formu, vykazuje vo svojej Súvahe nástupnícka organizácia alebo zriaďovateľ.

Oddelenie Bilancie a výkazníctvo Štátnej pokladnice vyžiada od Štatistického úradu Slovenskej republiky potrebné údaje v dohodnutej štruktúre na doplnenie údajov novo vzniknutej organizácie alebo organizácie, ktorej sa zmenila právna forma do kmeňových údajov (číselníkov) ZC_Klient a ZC_ORGANZ.

Oddelenie Bilancie a výkazníctvo Štátnej pokladnice zabezpečí potrebnú aktualizáciu kmeňových údajov (číselníkov), úpravu hierarchickej štruktúry stromu príslušnej kapitoly alebo zriaďovateľa (napr. VÚC) a nastaví v systéme, ktoré typy účtovných a finančných výkazov majú byť za nového klienta (organizáciu) nahrávané.

Ing. František Palko, v. r.
generálny riaditeľ sekcie rozpočtovej politiky

Ing. Katarína Kaszasová, v. r.
generálna riaditeľka sekcie štátneho výkazníctva

RNDr. Dušan Jurčák, v. r.
riaditeľ Štátnej pokladnice